

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

12 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Constantin Alerguș, Liliana Catan,
Ion Guzun,

judecând în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare declarate de avocatul Adrian Lebedinschi, în numele inculpatului Mudreac Igor, și de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 iunie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, în privința inculpaților

***Haruța Mihail Mihail**, născut la 19 septembrie 1986 în mun. Chișinău, locuitor al mun. Chișinău, com. Bubuieci, str. Morilor 35, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

***Efode Artiom Vasili**, născut la 06 martie 1988, originar și locuitor al mun. Chișinău, or. Durlăști, str. Cartușa 79, ap. 15, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

***Mudreac Igor Vasile**, născut la 16 mai 1980 în s. Larga, r-nul Briceni, locuitor al mun. Chișinău, str. Costiujeni 3/3, ap. 870, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

<i>în instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare a cauzei</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>12 septembrie 2012 – 27 iunie 2014,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>23 iulie 2014 – 21 ianuarie 2015,</i>
	<i>31 martie – 12 mai 2015;</i>

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 27 iunie 2014, Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor au fost condamnați în baza art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI pe un termen de 5 ani, fiecare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

Acțiunile civile înaintate de Tanas Zahar și Bogatîrenco Igor au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului să se pronunțe instanța civilă.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 09 decembrie 2011, Haruța M., Mudreac I. și Efode A., au intrat în serviciul de menținere a ordinii publice conform dislocării forțelor și mijloacelor Regimentului Patrulă și Santinelă „SCUT” al Comisariatului General de poliție al mun. Chișinău, cu autopatrula „902”, număr de înmatriculare MAI 1187, avînd obligația de a patrula teritoriul sect. Durlești, mun. Chișinău.

La 10.12.2011, orele 02:30, Haruța M., Mudreac I. și Efode A., deplasîndu-se la chemare în barul „Barbeque” din str. Vasile Lupu, 44, mun. Chișinău, observîndu-i pe cet. Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar culcați cu fața în sus la terasa barului, fiind ținuți de colaboratori ai pazei particulare „Justar”, încalcînd grosolan prevederile art. 14 a Legii cu privire la poliție nr. 416 din 18.12.1990 conform căroră „Aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale sau a armei de foc trebuie să fie precedată de avertisment privind intenția recurgerii la ele cu acordarea unui timp suficient pentru reacția de răspuns, cu excepția cazurilor în care tergiversarea aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei generează un pericol direct pentru viața și sănătatea cetățenilor și a colaboratorilor poliției, poate conduce la alte urmări grave”, precum și prevederile art. 15, că „Colaboratorii poliției aplică forța fizică, inclusiv procedee speciale de luptă pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrîngerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin” și neluînd în considerație absența temeiurilor legale de aplicare a forței și mijloacelor speciale, din intenție directă, depășind în mod vădit atribuțiile sale de serviciu acordate lor prin legislația în vigoare, din motiv personal, fără careva temei legal, le-au pulverizat gaz lacrimogen în ochi. După aceea, Haruța M., Mudreac I. și Efode A. i-au întors pe Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar cu fața la pămînt și timp de aproximativ 1 minut în continuu le-a aplicat lovituri cu picioarele peste corp, în regiunea coastelor.

În continuarea acțiunilor sale, Haruța M., împreună cu Mudreac I. și Efode A., i-au condus pe Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar forțat în interiorul barului, culcîndu-i la podea, unde, în bătaie de joc, le-a aplicat încă o serie de lovituri cu picioarele peste corpul părților vătămate. Totodată, avînd scopul înfrîngerii rezistenței și al înjosirii demnității lui Bogatîrenco Igor, au luat un rulo cu bandă adezivă, din care au lipit o bucată pe perimetrul cavității bucale a ultimului și cu o bucată i-au legat mîinile la spate.

În urma acestor acțiuni, lui Bogatîrenco Igor i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1916/D din 04.08.2012 leziuni corporale sub formă de fractura coastei X pe stînga, cu deplasarea fragmentelor, fractura coastelor VI și IX pe dreapta cu deplasare, care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în conformitate cu acest criteriu se califică ca vătămare corporală medie, iar lui Tanas Zahar i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și în conformitate cu acest criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară și leziuni corporale sub formă de excoriație pe față, echimoze cu excoriații pe membre, care se califică ca vătămări corporale neînsemnate, astfel cauzîndu-le daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege, încălcîndu-le drepturile lor fundamentale prevăzute de art. 24 și 25 din Constituția Republicii Moldova, care prevăd că statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, libertatea individuală și că siguranța persoanei sînt inviolabile.

Totodată, în urma acțiunilor lui Haruța M., Mudreac I. și Efode A., au fost cauzate daune intereselor publice în proporții considerabile, manifestate în activitatea haotică, samavolnică și lezarea prin aceasta a imaginii poliției ca organ de drept al autorității publice, chemat să apere pe baza respectării stricte a legilor viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime.

Instanța a reținut că vinovăția inculpaților este dovedită prin probele administrate și anume: declarațiile inculpaților, părților vătămate Bogatîrenco I. și Tanas Z., martorilor Khanyan A., Botnari I., Moțnina C., Țurcanu N., Bîrcă C., Ischinderov A. și Nicu F., raportul de expertiză medico-legală nr. 1916/D din 04.08.2012, raportul de expertiză medico-legală nr. 1917/D din 31.07.2012, procesul verbal de ridicare din 06 iulie 2012, procesul verbal de ridicare din 21 august 2012, procesul verbal de examinare a documentelor din 21 august 2012, procesul verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 11 iulie 2012, proces verbal de confruntare din 20 august 2012.

Însă, prin Legea nr. 252 din 08 noiembrie 2012 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 21 decembrie 2012, nr.263-269, art.855) au fost modificate și completate unele acte legislative.

Concurența dintre normele vechi și normele noi din Codul penal cu referință la infracțiunile de tortură și alte rele tratamente, săvîrșite pînă la data de 21 decembrie 2012, reflectă faptul că inculpații urmează a fi recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) Cod penal, (redacția nouă) întrucît prin norma nouă este stabilită pedeapsă alternativă mai ușoară decît pedepsele principale (în redacția veche), astfel norma dată ușurează pedeapsa care urmează a fi aplicată inculpaților.

Deci, acțiunile inculpaților urmează a fi încadrate în baza art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal (redacția nouă), ca cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant,

de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea persoane, săvârșite de 2 sau de mai multe persoane, asupra a 2 sau mai multe persoane, săvârșite prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop.

3. Avocatul Oleg Moruz a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care inculpații Haruța Mihail și Efode Artiom să fie achitați.

Apelantul a invocat că în procesul judecării cauzei procurorul n-a solicitat modificarea învinuirii, prin ordonanță, în sensul agravării ei, după cum prevede alin. (1), art. 326 CPP, dar s-a expus asupra acesteia, verbal, doar în dezbaterile judiciare, lipsindu-i pe inculpați de posibilitatea apărării împotriva noii învinuiri.

Norma prevăzută de art. 166¹ Cod penal prevede o infracțiune mai gravă nu numai prin severitatea sancțiunii, dar și prin dispoziția ei, care prevede acțiuni mai grave cu un șir de calificative agravante, care nu s-au conținut în actul de învinuire.

Haruța M. și Efode A. au fost condamnați pentru acțiuni pe care ei, chipurile, le-ar fi săvârșit la 10.12.2011, pe când art. 166¹ Cod penal a fost introdus prin Legea nr. 252 din 08.11.2012 și a intrat în vigoare la 21.12.2012. Atît sancțiunea principală cît și cea complementară prevăzută la alin. (2) art. 166¹ Cod penal este mai aspră de cît sancțiunea principală și cea complementară prevăzute la alin. (2) art. 328 Cod penal, în redacția la momentul săvârșirii acțiunilor incriminate.

Instanța de fond a neglijat prevederile art. 8 și 10 Cod penal, și practica judiciară existentă pe asemenea cazuri.

În procesul judecării cauzei n-au fost prezentate probe concludente, pertinente și veridice, care fără echivoc și indiscutabil ar confirma vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate. Atît acuzatorul de stat cît și instanța de fond au avut o poziție părtinitoare pe tot parcursul judecării cauzei, instanța acceptînd probele selectiv, dînd prioritate probelor prezentate de partea acuzării și respingîndu-le neargumentat pe cele prezentate de partea apărării.

De asemenea, în procesul judecării cauzei a fost încălcat principiul contradictoriu și egalității părților, părții apărării fiindu-i îngădită posibilitatea prezentării unor probe, fiind limitată în această posibilitate.

3.1. A declarat apel și avocatul Adrian Lebedinschi, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Mudreac Igor să fie achitat din lipsă de probe.

Apelantul a indicat că procurorul, D. Railean, s-a expus asupra cererilor depuse anterior de către presupusele părți vătămate în privința martorilor Ischinderov A. și Bîrcă C., în care ultimii erau învinuiți de comiterea infracțiunilor incriminate ulterior lui Mudreac I. și a și emis ordonanță de scoatere de sub urmărire a învinuiților Ischinderov A. și Bîrcă C., pe care i-a atras în proces în calitate de martori, scutindu-i de pedeapsă. Astfel, este stranie poziția instanței de fond referitor la demersul apărării prin care s-a solicitat recuzarea procurorului, D.

Railean, ca persoană care și-a expus viziunea asupra circumstanțelor cauzei cu aceiași participanți, mai mult ca atât că în acest proces mai erau atrași încă doi procurori, M. Proca și I. Demciucen, fiind respinsă solicitarea de recuzare.

Declarațiile părților vătămate sunt neveridice, deoarece pe parcursul a mai multor audieri au dat declarații contradictorii și care se contrapun de circumstanțele stabilite în cadrul examinării cauzei.

În raportul de expertiză medico-legală nr. 6400 din 07.12.2011 (Tanas Zahar) nu este indicat că pe corpul acestuia sunt prezente urmări ale aplicării mijlocului special - aerosol, deși acesta a declarat că asupra lui la fel a fost aplicat aerosolul.

Același lucru se confirmă și prin raportul de expertiză medico-legală nr. 6399 din data de 7.12.2011 (Bogatîrenco Igor) că pe corpul acestuia nu sunt prezente urmări de aplicare a mijloacelor speciale de tip aerosol, deși și acesta a declarat că și lui i s-a aplicat acest tip de aerosol.

Declarațiile date de martorii Ischinderov și Bîrcă sunt false și au menirea de a induce în eroare instanța.

Nu este confirmat că a avut loc fapta, de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul Mudreac I., iar acuzarea și-a bazat poziția doar pe presupuneri și declarațiile contradictorii ale părților vătămate, care se aflau în stare de ebrietate avansată și declarațiile lor nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

Legislația internațională despre tortură și tratament inuman este irelevantă și neadecvată speței date, căci nu a fost probată poziția instanței cu privire la faptul că părțile vătămate au fost „torturate” anume de inculpați sau de alte persoane.

Inițial inculpații au fost învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, iar contrar tuturor normelor de drept, acuzarea a solicitat în concluziile scrise recalificare acțiunilor inculpaților pe art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal, prin ce iarăși s-a încălcat dreptul lor la un proces echitabil și la apărare, căci ei și apărarea nu a avut posibilitatea de a-și pregăti poziția.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, ambele apeluri au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor au fost condamnați în baza art. 166¹ alin. (2) lit. e), f) Cod penal la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie 20.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI pe un termen de 5 ani, fiecare.

În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că este corectă starea de fapt stabilită prin sentință.

Vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii a fost dovedită prin probele administrate.

Totodată, instanța de apel a concluzionat că fapta inculpaților cuprinde semnele calificative prevăzute la lit. e) și f) din alin. (2) al art. 166¹ Cod penal. Or, prima instanță incorect a calificat acțiunile inculpaților și în baza lit. b), c), d) din

alin. (2) art. 166¹ Cod penal, de vreme ce acestea nu se regăsesc în ordonanța de învinuire și rechizitoriu.

Astfel, instanța de apel a încadrat acțiunile inculpaților în baza art. 166¹ alin. (2) lit. e), f) Cod penal, ca **cauzarea intenționată a unei dureri și suferințe fizice și psihice**, care reprezintă tratament inuman ori degradant, săvârșite de către o persoană publică, cu funcție de răspundere și **care din imprudență a cauzat o vătămare medie integrității corporale**.

Prin modificarea efectuată în baza Legii nr. 252 din 08.11.2012, în cazul săvârșirii faptelor prevăzute de **art. 328 alin. (2) lit. a)** Cod penal - aplicarea violenței se cuprinde de textul dispoziției alin. (1) art. 166¹ Cod penal.

Calificarea corectă și legală a acțiunilor făptuitorului, care a comis infracțiunea prevăzută de **art. 328 alin. (2) lit. a)** Cod penal, pînă la modificările efectuate prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, urmînd a fi efectuată în conformitate cu prevederile articolului 10 Cod penal.

Conform sancțiunii alin. (2) din art. 328 Cod penal, faptele prescrise în dispoziția acestei norme, se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

Conform alin. (2) din articolul 166¹ Cod penal, faptele prescrise în dispoziția acestei norme, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 8 ani sau cu amendă în mărime de la 800 la 1000 de unități convenționale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

După cum se observă sancțiunea articolului 166¹ alin. (2) Cod penal, în raport cu sancțiunea articolului 328 alin. (2) Cod penal, în afară de pedeapsa închisorii prevede tot ca pedeapsă principală și amenda, astfel norma nouă - articolul 166¹ alin. (1) Cod penal prevede și o pedeapsă alternativă închisorii - amenda.

În atare situație, sub aspectul pedepsei principale, se consideră că norma penală cuprinsă în articolul 166¹ alin. (2) Cod penal este mai ușoară decît norma penală cuprinsă în articolul 328 alin. (2) Cod penal.

Cererea avocaților O. Moruz și A. Lebedinschi privind achitarea inculpaților, este nefondată. Motivele respective nu au suport probatoriu și se combat prin considerentele expuse în partea descriptivă a sentinței.

Vinovăția inculpaților în săvârșirea faptei criminale este dovedită prin probele invocat de acuzare în procesul de judecată.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că nu este de acord cu hotărîrea instanțelor de judecată privind încadrarea acțiunilor inculpaților. Cu referire la probele cercetate și constatarea circumstanțelor în care s-a comis infracțiunea acuzarea nu contestă.

Legea nr. 252 din 08.11.12 nu conține careva prevederi, care ar înlătura caracterul infracțional al faptei sau care ar ușura pedeapsa, ori în alt mod ar

ameliora situația persoanei care a comis infracțiunea, aceasta nu are efect retroactiv în speța dată și acțiunile subiecților infracțiunilor care cad sub incidența legii în cauză urmează a fi calificate, potrivit prevederilor art. 8 Cod penal, în baza Legii penale în vigoare la data săvârșirii infracțiunii.

Astfel, sancțiunea prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal (red. 18.12.2008) prevedea o pedeapsă cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, pe când sancțiunea art. 166¹ alin. (2) lit. e) Cod penal (red. 08.11.2012) în care ar urma reîncadrarea corectă a faptelor comise de inculpat prevede o pedeapsă cu închisoare de la 3 la 8 ani sau cu amendă în mărime de la 800 la 1000 de unități convenționale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumita activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

În asemenea circumstanțe instanța de apel cât și instanța de fond au stabilit greșit fapta și incorect au ajuns la concluzia calificării acțiunilor inculpaților conform prevederilor art. 166¹ Cod penal.

Referitor la aceste circumstanțe s-a expus și Plenul Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 30.06.2014, prin care a fost admis recursul în interesul legii formulat de Procurorul General cu privire la aplicarea art. 328 alin. (2) lit. a), c) și 309¹ Cod penal.

În drept, recursul este bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Adrian Lebedinski, în care solicită casarea hotărârilor nominalizate și dispunerea achitării lui Mudreac Igor, din lipsă de probe.

Recurentul a specificat că vinovăția lui Mudreac I. nu este dovedită.

Probatoriul acuzării este nefondat, bazat doar pe presupuneri și în exclusivitate întocmit în baza poziției schimbate a părților vătămate.

Declarațiile părților vătămate sunt neveridice, pe parcursul a mai multor audieri au dat declarații contradictorii și se contrapun cu circumstanțele stabilite în cadrul examinării cauzei.

Declarațiile martorilor Ischinderov și Bîrcă sunt date intenționat fals și au menirea de a induce în eroare instanța.

Instanțele au selectat parțial declarațiile și probele ce doar confirmă poziția acuzării, iar probele și argumentele apărării le-a lăsat absolut neapreciate.

Inițial inculpații au fost învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, iar contrar tuturor normelor de drept, acțiunile inculpaților au fost recalificate la prevederile art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal, prin ce s-a încălcat dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare a inculpaților, deoarece cât inculpații, atât și apărarea nu a avut posibilitatea de a-și pregăti poziția, fiind încălcat art. 6 al. 2 CEDO.

Acest lucru este prevăzut și de art. 325 al CPP - limitele judecării cauzei.

În drept, recursul este bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea sunt pasibile admiterii din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală hotărârile instanței de fond și de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului. În corespundere cu art. 246 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza prin extindere cu privire la persoanele în privința cărora nu s-a declarat recurs, putând hotărî și în privința lor, fără a crea acestora o situație mai gravă, dacă s-a decis admisibilitatea recursului.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că instanța de fond și cea de apel au comis următoarele erori de drept.

Conform art. 8 și 10 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv. Potrivit art. 385 alin. (1) pct. 1) – 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. În corespundere cu art. 414 alin. (1) pct. 5), 417 alin. (1) pct. 8), 465/4 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Decizia pronunțată în interesul legii este obligatorie din ziua pronunțării.

Potrivit deciziei Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2014, pronunțată în interesul legii, Legea nr.252 din 08.11.2012 nu conține prevederi, care ar înlătura caracterul infracțional al faptei, care ar ușura pedeapsa ori în alt mod ar ameliora situația persoanei care a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv și acțiunile subiecților infracțiunilor care cad sub

incidența legii în cauză urmează a fi calificate, ținând cont de prevederile art. 8 Cod penal, în baza legii penale în vigoare la data săvârșirii infracțiunii. Astfel, sancțiunea prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal (*redacția din 18.12.2008*) stabilește o pedeapsă cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, pe când sancțiunea art.166/1 alin. (2) lit. c), e) Cod penal (*redacția din 08.11.2012*), în care ar urma reîncadrarea faptelor comise de subiectul special al infracțiunii (*persoana cu funcții de răspundere*), prevede o pedeapsă cu închisoare de la 3 la 8 ani sau cu amendă în mărime de la 800 la 1000 de unități convenționale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani, adică pedepse mai grave. Deci, aplicând prevederile art. 8, 10 Cod penal, surmează a fi menținută încadrarea efectuată în baza art. 328 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal (*red. 18.12.2008*), deoarece nu se va agrava situația inculpatului în asemenea caz.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului hotărârilor contestate:

a) instanța de fond a constatat în fapt că inculpații, au aplicat părților vătămate lovituri **intenționate**, cauzându-i lui Bogatîrenco I. **vătămări corporale medii**, iar lui Tanas Z. **vătămări corporale ușoare și neînsemnate**, a reîncadrat acțiunile inculpaților de la art. 328 alin. (2) lit. a) și c), incorect și divergent, agravând situația lor, în baza art. 166/1 alin. (2) lit. b), c), d) e) și f) Cod penal, ca cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea persoane, săvârșite asupra a 2 sau a mai multor persoane, săvârșite de 2 sau de mai multe persoane, săvârșite prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop, săvârșite de o persoană cu funcție de răspundere sau de o persoană cu funcție de demnitate publică, care **din imprudență au cauzat o vătămare gravă sau medie integrității corporale sau sănătății** (lit. f)).

Or, pe lângă faptul că acțiunile inculpaților au fost neîntemeiat reîncadrate în baza unei norme de drept care le-a agravat situația, deoarece prevede sancțiuni (cu închisoare de la 3 la 8 ani și privarea de drepturi de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani) mai grave în raport cu cea incriminată lor anterior (cu închisoare de la 2 la 6 ani și privarea de drepturi de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani), instanța s-a și contrazis constatînd că inculpații în fapt **intenționat** au cauzat victimelor vătămări corporale, dar **din imprudență** în drept (pct. 2. din decizie);

b) instanța de apel, reîncadrînd acțiunile inculpaților de la **art. 328 alin. (2) lit. a)** în baza art. 166/1 alin. (2) lit. e), f) Cod penal și menținînd în rest sentința, a repetat erorile de drept comise de instanța de fond, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelurile declarate și repetate în recursul apărării, inclusiv asupra celor reproduse în pct. **3, 3.1, 5.1.** din prezenta decizie, nu s-a pronunțat în

niciun fel și asupra învinuirii inculpaților în baza **art. 328 alin. (2) lit. c)** Cod penal (pct. 2., 3., 3.1., 4., 5.1 din decizie).

Este adevărat că procurorul nu a atacat cu apel sentința instanței de fond.

Însă, instanța de recurs v-a admite recursul ordinar al procurorului în temeiul prevederilor art. 427 alin. (2), 436 alin. (4) Cod de procedură penală, care prescriu că temeiurile menționate la alin.(1) art. 427 pot fi invocate în recurs și în cazul în care încălcarea a avut loc în instanța de apel. La rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea unei pedepse mai aspre decât numai dacă hotărîrea a fost casată în baza recursului declarat de procuror.

Or, în consecința reîncadrării incorecte a acțiunilor inculpaților în baza art. 166/1 alin. (2) lit. e) și f) Cod penal, instanța de apel, neîntemeiat, a atenuat inculpaților pedeapsa penală în raport cu ce-a aplicată ultimilor de către instanța de fond (pct. 2., 4. din decizie).

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe au adoptat hotărîri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că faptei considerate săvîrșite de inculpați i s-a dat o încadrare juridică greșită, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că recursurile ordinare sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează total hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recurilor declarate, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Este de menționat că casarea totală a deciziei atacate, prin extindere și cu privire la inculpații Haruța Mihail și Efode Artiom, în privința cărora apărarea nu a declarat recurs, nu creează inculpaților o situație mai gravă, deoarece recursul apărării este pasibil admiterii inclusiv pe motiv că instanțele neîntemeiat au încadrat acțiunile inculpaților în baza unei norme de drept mai grave decât cea incriminată lor anterior.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de procuror și de avocatul Adrian Lebedinschi, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, în privința inculpaților Haruța Mihail Mihail, Efode Artiom Vasili și Mudreac Igor Vasile, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 18 iunie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Constantin Alerguș

Liliana Catan

Ion Guzun